

КОНСПЕКТ ПО ДИСЦИПЛИНАТА „МЕЖДУНАРОДНИ ОРГАНИЗАЦИИ"

1. Обща характеристика на учебната и научна дисциплина „Международни организации". Изследователски центрове, справочна и академична литература.
2. Възникване, развитие и институционални измерения на идеята за международно обединяване и организиране.
3. Определения на понятието „международна организация".
Възникване и белези на международната организация като субект на международните отношения.
4. Правно-исторически анализ и оценка на Обществото на народите (ОН). Взаимовръзката ОН-Царство България.
5. Международни правителствени организации. Същност, управленческа структура, класификация, функционалност и бъдещо развитие.
6. Международни правителствени универсални организации. Политическа и правна основа на Организация на обединените нации/ООН/. Проблемът за реформиране на ООН.
7. Организация на обединените нации. Предмет на дейност, цели и задачи. Органи на управление и институционални механизми, форми на тяхното функциониране.
8. Системата от специализирани организации към ООН. Обвързаност с ООН, членство на държавите, финансиране и институционална самостоятелност.
9. ЮНЕСКО - най-голямата специализирана организация в системата на ООН за образование, наука и култура. Правно-историческа характеристика и институционален облик.
10. Членство на България в ООН - етапи, резултати и значение.
11. Международни правителствени регионални организации. Предмет на

дейност, функции, цели и задачи. Видове регионални организации.

12. Организация на Североатлантическия договор (НАТО). Възникване, предмет на дейност, функции, цели и задачи. НАТО и Варшавския договор по време на „студената война“. Необходимост от еволюция и бъдещо развитие на НАТО.
13. Проблемът за разширяване на НАТО. Разпадане на СИВ и Варшавски пакт. Членството на България в НАТО - последици, предизвикателства и поуки.
14. Международните организации за обединение на Европа. Историческа мисия и институционална характеристика. Европейски съюз -правен и политически облик, съвременни проблеми и предизвикателства.
15. България в петото разширение на Европейския съюз.
16. Международни правителствени организации, изградени на езиков признак. Предмет на дейност, структура, характерни особености, начини на функциониране, цели и задачи.
17. Международни транснационални организации в днешния свят.
18. Международни неправителствени организации. Предмет на дейност и видове.
19. Бъдещето на международните организации с оглед на обществено мнение и развитие на световното гражданско общество.

ЛИТЕРАТУРА И ИЗТОЧНИЦИ:

А. Основна литература

1. **Дигитално достъпният лекционният курс по дисциплината**
2. Александров, Ев. Речник по международни отношения. С, 2001.
3. Белова, Г. Европейска интеграция. Сіела, С, 2008.
4. Борисов, Орлин, Илиева Ирена, Драгиев, Ал. Универсални международни органи. УИ"Св. Климент Охридски". С, 2009, 168 с.
5. Борисов, Орлин, Илиева Ирена, Драгиев, Ал. Регионални международни органи. УИ"Св. Климент Охридски". С, 2012, 233 с.
6. Гъргаров, Зд. Международни икономически и финансови организации. Ираник, Благоевград, 2001.
7. Енциклопедичен речник по история. Светът и България. Ст ;•; лвители Даниел Вачков и Валери Колев. Еквус арт, Постскриптурм. С, 2003, 591 с.
8. Институции на ЕС. Проект „Подготовка на служителите от българската държавна администрация за ефективна работа с институциите на ЕС".

9. Консолидирани текстове на договора за ЕС и на Договора за функционирането на ЕС. Харта на основните права на ЕС. Белгия, 2010.
10. Константинов, Е. ООН и основните принципи на международното право. ООН: Исторически традиции и съвременно право. Сборник от доклади и съобщения на международна научна конференция, 2-3 окт. Благоевград, 2015, 208-217.
11. Към единен парламент. Влиянието на Общата асамблея на Европейската общност за въглища и стомана (ЕОВС) върху Римските договори: 1957-2007. Петдесетгодишнина от римските договори. Издание на ЕП, Генерална дирекция на председателството и на Архивен и документационен център (CARDOC). Белгия, 2007.
12. Международни организации. Справочник. Съставител Джузепе Скиавоне, Парадигма, С, 2005, 457 с.
13. Марин, Н. Юрисдикция на Съда на Европейския съюз в пространството на свобода, сигурност и правосъдие. Университетско издателство „Неофит Рилски“. Благоевград, 2011.
14. Миланов, М. От Вестфалия до Багдад - суверенитетът и въоръжената хуманитарна интервенция в условията на Новия световен ред. Горекс прес. С, 2009.
15. Миланов, М. Място и значение на Съвета за сигурност сред главните органи на ООН и участието на България в него (разширен тезис). ООН: Исторически традиции и съвременно право. Сборник от доклади и съобщения на международна научна конференция, 2-3 окт. Благоевград, 2015, 241-250.
16. Михайлов, М. Международни организации, С, 1999.
17. Петкова, Т. Русия в международните организации Г-8, БРИКС, Г-20, ШОС и ЕАИС – от края на ХХ и началото на ХХІ век. УНСС. С., 2017.
18. Стоянов, Ал. България между две катастрофи, 1396-1944, Ciela, 2025.
19. Тюлеков, Д. България между Обществото на народите и Организацията на обединените нации. - В: ООН: Исторически традиции и съвременно право. Благоевград. Сборник материали от Международна научна конференция, 2-3 окт. 2015 г. , Благоевград, 2015, 363-370.
20. Хънтингтън, С. Сблъсъкът на цивилизациите и преобразуването на световния ред. Обсидиан. С., 1999.
21. Bertrand, Maurice. L'ONU. Ed. Découvertes. Paris, 1994.
22. Ghertman, Michel. Les multinationales. Ed. PUF. Paris, 1988.
23. European Parliament. Rules of procedure. 16 ed. July 2004.

24. Hard, Ian. International Organizations. Politics, Law, Practice. C.:bridge university press, New York, USA, 2010,282 p.

Б/Допълнителна литература

1. Берчев, Д. Правноприложими аспекти при мироопазващи операции на ООН. Фабер, Велико Търново, 2019, 458 с.
2. ООН: Исторически традиции и съвременно право. Сборник от доклади и съобщения на международна научна конференция, 2-3 окт. Благоевград, 2015.
3. От Скопие до Женева. Димитър Шалев - защитник на малцинствата в Обществото на народите. Съставител Димитър Митев. // Логис. С, 2012, с. 631.
4. Савов, Е. Марин, Н. Право на Европейския съюз с отчитане на договора от Лисабон. Ираник, Благоевград, 2009.
5. Савов, Е. Виена-третият център на ООН. - В: ООН: Исторически традиции и съвременно право. Сборник от доклади и съобщения на международна научна конференция. 2-3 окт. Благоевград, 2015, 273-276.
6. Справочник за Европейския съюз. Съставител Дик Ленърд. Девето издание. С, 2006.
7. Шарпантие, Жан. Международни организации. УИ"Св. Климент Охридски", Институт по Европейско право. С, 2009, 168 с.
8. Everyman's United Nations. A Handbook of the activities and evolution of the United Nations during its first 20 years (1945-1965). Ed. United Nations. New York, 1968.
9. Lewin, Andrй. L'ONU. Pour quoi faire? Ed. Deucouvertes. Gallimard. Paris, 1995.
10. Organisations non-gouvernementales et gouvernements. OCDE. Paris, 1993.
11. Yearbook of International Organizations. Union of International Associations. Справочник. 1993-94.
12. Zarka, Jean-Claude. L'OTAN. Ed. PUF. Paris, 1997.
13. Zorgbibe, Charles. Les organisations internationales. Ed. PUF. Paris, 1991.

В/Интернет ресурси

1. www.eubg.eu
2. <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2a>

[hUKEwiiu-ZDipc7wAhXY_7sIHRkUAiQQFjACegQIDxAD&url=http%3A%2F%2Fwww.eubg.eu%2Fupload%2Ffiles%2F133375524_MEJDUNARODNITE%2520ORGANIZACII.pdf&usg=AOvVaw0SPEXEhZirSMAPcoYAO6Ct](http://www.eubg.eu%2Fupload%2Ffiles%2F133375524_MEJDUNARODNITE%2520ORGANIZACII.pdf&usg=AOvVaw0SPEXEhZirSMAPcoYAO6Ct) -

3. <https://www.efta.int/> Европейска асоциация за свободна търговия,
4. <https://www.ebrd.com/home> Европейска банка за възстановяване и развитие,
5. www.imf.org Международен валутен фонд,
6. www.iom.bg Международна организация за миграцията,
7. https://www.nato.int/nato-welcome/index_bg.html ,
8. <https://www.unicef.org/bulgaria/>
9. www.who.int Световна здравна организация
10. <https://www.un.org/en/>
11. <https://www.itu.int/en/Pages/default.aspx> Международен телекомуникационен

- съюз,
12. <https://www.worldbank.org/en/country/bulgaria> Международна финансова общност,
 13. <http://cis.minsk.by/> Общността на независимите държави,
 14. <https://www.icao.int/Pages/default.aspx> Международна организация по гражданска авиация,
 15. <http://www.aicesis.org/> Международната асоциация на икономическите и социални съвети и сродни институции,
 16. <https://www.ilo.org/global/lang--en/index.htm> Международна организация на труда,
 17. https://ec.europa.eu/education/knowledge-centre-interpretation/international-organisations_bg
 18. <http://www.esc.bg/bg/international-organizations>
 19. <https://www.un.org/en/about-un/>
 20. https://www.nato.int/nato-welcome/index_bg.html
 21. <https://en.unesco.org/>
 22. <https://bg.wikipedia.org/wiki/>
 23. <https://www.coe.int/bg/web/about-us/structure>
 24. Информацията от сайтовете на сп. „Международна политика“, „Международни отношения“, „Геополитика и геостратегия“, 2022-2025 г. .

Изготвил: доц. д-р Д. Л. Тюлеков